

Møteinnkalling

Utval:	Tysnes kommune, Kontrollutvalet
Møtestad:	Rådhuset, Onarheim
Dato:	24.11.2022
Tid:	10:00

Dersom nokon av medlemmene ikkje kan møte og må melde forfall, vert dei bedne om å gjere dette så tidleg som råd er til Helge Inge Johansen, tlf. 402 03 664, eller til Hogne Haktorson, tlf. 911 05 982. Det er planlagt at Helge Inge Johansen møter frå sekretariatet på dette møtet.

Til varamedlemar er denne innkallinga å sjå på som ei orientering.

Dersom det vert aktuelt at varamedlemar må møta, vil det bli gjeve nærmare beskjed.

Lorentz Lunde
kontrollutvalsleiar

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
seniorrådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Kopi: Vararepresentantar til kontrollutvalet
Ordførar
Revisor
Rådmann

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off
	Godkjenningssaker		
GK 7/22 GK 8/22	Godkjenning av innkalling og sakliste Godkjenning av møteprotokoll frå møte i kontrollutvalet 13.10.2022 Politiske saker	033	
PS 22/22	Forvaltningsrevisjon av informasjonstryggleik og personvern - prosjektplan	217	
PS 23/22	Kommunaløkonomisk berekraft i Tysnes kommune	219	
PS 24/22	Deloitte presenterer interimrevisjonsrapport for 2022	216	
PS 25/22	Gjennomgang av møteprotokollar frå andre politiske utval	033	
PS 26/22	Eventuelt Referat saker	033	
RS 10/22	VS: FKT -info Oktober 2022	073	
RS 11/22	NKRF sin kontrollutvalskonferanse 2023	085	

GK 7/22 Godkjenning av innkalling og sakliste

Tysnes kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Saksframlegg

Saksnr: 2022/106-7
Saksbehandlar: Helge Inge Johansen

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Tysnes kommune, Kontrollutvalet	8/22	24.11.2022

Godkjenning av møteprotokoll frå møte i kontrollutvalet 13.10.2022

Møteprotokoll frå møte i kontrollutvalet 13.10.2022 er vedlagt saka.

Møteprotokoll

Utval:	Kontrollutvalet
Møtestad:	Rådhuset, Kommunestyresalen
Dato:	13.10.2022
Tid:	10:00 - 12:30

Følgjande faste medlemmer møtte:

Namn	Funksjon	Representerer
Lorentz Lunde	Leder	KRF
Britt Ersvær	Nestleder	AP
Lars Heine Kåsa	Medlem	SP
Kåre Haugland	Medlem	FRP
Sigvard Michael Madsen	Medlem	H

Følgjande medlemmer hadde meldt forfall:

Namn	Funksjon	Representerer
------	----------	---------------

Andre som møtte:

Namn	Stilling
Tommy-Renè Stordal	Ass.Rådmann/Fung.rådmann
Haakon Haaland	Sjef Teknisk etat
Iver Fiksdal	Forvaltningsrevisor, Deloitte AS (på Teams PS 11/22)
Helena H. Winkel	Rekneskapsrevisor, Deloitte AS (på Teams PS 12, 13 og 14/22)
Annbjørg Ryssdal	Forvaltningsrevisor, Deloitte AS
Helge Inge Johansen	Spesialrådgjevar, Vestland fylkeskommune

Lorentz Lunde
utvalsleiar

Helge Inge Johansen
utvalssekretær

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off
	Godkjenningssaker		
GK 5/22 GK 6/22	Godkjenning av innkalling og sakliste Godkjenning av møteprotokoll frå møte i kontrollutvalet 12.05.2022	033	
	Politiske saker		
PS 11/22	Forvaltningsrevisjon - Plan- og byggesakshandsaming - revisjonsrapport	217	
PS 12/22	Rekneskapsrevisjon - oppfølging av revisjonsrapport nr. 10 - orientering frå rådmann	216	
PS 13/22	Vurdering av om Deloitte er uavhengig i høve Tysnes kommune	216	
PS 14/22	Revisjonsplan og risikovurdering i samband med etterlevingskontroll av økonomiforvaltninga i 2022	216	
PS 15/22	Rullering av plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024	217	
PS 16/22	Rullering av plan for eigarskapskontroll 2020 - 2024	216	
PS 17/22	Bestilling av forvaltningsrevisjon eller eigarskapskontroll	217	
PS 18/22	Behandling av henvendingar til kontrollutvalet	219	
PS 19/22	Budsjett 2023 for kontrollutvalet	151	
PS 20/22	Gjennomgang av møteprotokollar frå andre politiske utval	033	
PS 21/22	Eventuelt	033	
	Referat saker		
RS 7/22	Budsjettbrev 2022 frå Statsforvaltaren	216	
RS 8/22	Forespørsel om forlengelse av avtalen om levering av sekretariatstjenester for 5 kommunale kontrollutvalg i Sunnhordland	601	
RS 9/22	VS: Nytt fra FKT	073	

Godkjenningsaker

GK 5/22 Godkjenning av innkalling og sakliste

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Det kom ikkje merknader til innkalling eller sakliste.

Vedtak

Innkalling og sakliste vart samrøystes godkjent.

GK 6/22 Godkjenning av møteprotokoll frå møte i kontrollutvalet 12.05.2022

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Det var ingen merknad til protokoll frå møte i kontrollutvalet 12.05.2022.

Vedtak

Møteprotokoll frå kontrollutvalet sitt møte 12.05.2022 vart samrøystes vedteke.

Politiske saker

PS 11/22 Forvaltningsrevisjon - Plan- og byggesakshandsaming - revisjonsrapport

Forslag til innstilling

På bakgrunn av gjennomført forvaltningsrevisjon innan plan- og byggesakshandsaming ber kommunestyret rådmannen syte for:

1. Å sikre at gjeldande fristar for sakshandsaming på tre og tolv veker i byggjesaker blir etterlevd
2. At det vert utarbeid system og rutinar som gjer det mogleg å halde felles oversikt over sakshandsamingstid og fristar i alle saker.
3. Å skriftleggjere og formalisere fordeling av roller, ansvar og oppgåver som gjeld plan- og byggjesakshandsaming.
4. Å etablere rutinar for gjennomføring av jamlege risikovurderingar av arbeidsprosessar i plan- og byggjesakshandsaming, som grunnlag for utforming av sakshandsamingsrutinar og kontrollar av kvalitet i sakshandsaming.

5. Å sikre at felles rutinar, sjekklister og vedtaksmalar for plan- og byggjesakshandsaming, samt for gjennomføring av tilsyn og ulovlegheitsoppfølging, er tilstrekkeleg godt kjent og blir nytta av alle tilsette.
6. Iverksette kontroll av at rutinar/sjekklister/malar blir nytta og etterlevd.
7. At det vert utarbeid rutinar for som sikrar at det blir gjennomført kvalitetssikring av alle saker som blir handsama og vedtak som blir fatta.
8. Å sikre at det vert utarbeidd rutinar for å dokumentere habilitetsvurderingar som blir utført i samband med sakshandsaming av plan- og byggjesaker
9. Å oppdatere strategi for gjennomføring av tilsyn med at byggetiltak blir gjennomført i samsvar med løyve og føresegn i regelverk.
10. At det vert etablert eit meir systematisk arbeid med kompetanse, læring og forbetring som sikrar at kommunen til ein kvar tid har tilgang på naudsynt kompetanse.
11. Å sikre at plan- og byggjesaksavdelinga sine nettsider vert gjennomgått og utbetra, og sørge for å gjera det enklare for søkjarar å få oversikt over relevant informasjon om saksgang og kommunen sine krav til søknadar og planforslag.
12. Å sikre at arbeid med samanstilling og innrapportering av grunnlagsdata som skal inngå i sjølvkostkalkylar på plan- og byggjesaksområdet, vert formalisert og rutinefesta.
13. Å lage ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet sitt første møte i 2023, med frist 15.01.2023, som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvar for iverksettinga.

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Forvaltningsrevisor og prosjektleder orienterte om resultatet etter forvaltningsrevisjonen av plan- og byggesakshandsaming og svarte på spørsmål frå kontrollutvalet.

Det vart mellom anna orientert om formål, problemstillingar, metode, funn og tilrådingar

Fungerande rådmannen fekk og ordet og sa at dette er ein viktig og god rapport. Rådmannen kjem tilbake med handlingsplan etter at kommunestyret har handsama rapporten.

Kontrollutvalet var einig i at det er ein viktig rapport og at det var riktig å utsetje denne forvaltningsrevisjonen, då kommunestyret endra på rekkefølgen og at denne fekk prioritet nr. 2.

Forslag til innstilling vart samrøystes vedteke

Innstilling

På bakgrunn av gjennomført forvaltningsrevisjon innan plan- og byggesakshandsaming ber kommunestyret rådmannen syte for:

1. Å sikre at gjeldande fristar for sakshandsaming på tre og tolv veker i byggjesaker blir etterlevd
2. At det vert utarbeid system og rutinar som gjer det mogleg å halde felles oversikt over sakshandsamingstid og fristar i alle saker.
3. Å skriftleggjere og formalisere fordeling av roller, ansvar og oppgåver som gjeld plan- og byggjesakshandsaming.
4. Å etablere rutinar for gjennomføring av jamlege risikovurderingar av arbeidsprosessar i plan- og byggjesakshandsaming, som grunnlag for utforming av sakshandsamingsrutinar og kontrollar av kvalitet i sakshandsaming.

5. Å sikre at felles rutinar, sjekklister og vedtaksmalar for plan- og byggjesakshandsaming, samt for gjennomføring av tilsyn og ulovlegheitsoppfølging, er tilstrekkeleg godt kjent og blir nytta av alle tilsette.
6. Iverksette kontroll av at rutinar/sjekklister/malar blir nytta og etterlevd.
7. At det vert utarbeid rutinar for som sikrar at det blir gjennomført kvalitetssikring av alle saker som blir handsama og vedtak som blir fatta.
8. Å sikre at det vert utarbeidd rutinar for å dokumentere habilitetsvurderingar som blir utført i samband med sakshandsaming av plan- og byggjesaker
9. Å oppdatere strategi for gjennomføring av tilsyn med at byggetiltak blir gjennomført i samsvar med løyve og føresegn i regelverk.
10. At det vert etablert eit meir systematisk arbeid med kompetanse, læring og forbetring som sikrar at kommunen til ein kvar tid har tilgang på naudsynt kompetanse.
11. Å sikre at plan- og byggjesaksavdelinga sine nettsider vert gjennomgått og utbetra, og sørge for å gjera det enklare for søkjarar å få oversikt over relevant informasjon om saksgang og kommunen sine krav til søknadar og planforslag.
12. Å sikre at arbeid med samanstilling og innrapportering av grunnlagsdata som skal inngå i sjølvkostkalkylar på plan- og byggjesaksområdet, vert formalisert og rutinefesta.
13. Å lage ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet sitt første møte i 2023, med frist 15.01.2023, som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvar for iverksettinga.

PS 12/22 Rekneskapsrevisjon - oppfølging av revisjonsrapport nr. 10 - orientering frå rådmann

Forslag til vedtak

Informasjonen vert teken til orientering.

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Fungerende rådmann orienterte kort om oppfølginga av revisjonsrapport nr. 10 og det vart mellom anna orientert om dette:

- Finansreglement - økonomisjef er tilbake etter sjukdom, tek sikte på at dette vert løyst neste år
- Avstemming av balansekontoar - dette skal løysast ved neste rekneskapsrapportering
- Budsjettjustering og budsjettavvik - dette vert følgt opp vidare og rådmannen vurderer å innføre halvårlege budsjettjustering.
- Rekneskapsrapportering - økonomisjef er tilbake etter sjukdom, tek sikte på at rekneskapsrapporten vert avlagt innan fristen neste år.
- Årsmeldinga - manglande opplysningar i årsmeldinga vert retta til neste år.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke

Vedtak

Informasjonen vert teken til orientering.

PS 13/22 Vurdering av om Deloitte er uavhengig i høve Tysnes kommune

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar eigenvurderinga frå ansvarleg revisor, Unni-Renate Moe, vedrørende om Deloitte AS er uavhengig i høve Tysnes kommune, til etterretning.

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Rekneskapsrevisor orienterte om uavhengigheta i høve Tysnes kommune.

Sekretær opplyste om at revisor i epost 07.10.2022 har opplyste om at dei ikkje har hatt andre oppdrag frå kommunen enn det som er bestilt av kontrollutvalet.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Kontrollutvalet tar eigenvurderinga frå ansvarleg revisor, Unni-Renate Moe, vedrørende om Deloitte AS er uavhengig i høve Tysnes kommune, til etterretning.

PS 14/22 Revisjonsplan og risikovurdering i samband med etterlevingskontroll av økonomiforvaltninga i 2022

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet tek Deloitte sin presentasjon av revisjonsplan og risikovurdering i samband med forenkla etterlevingskontroll av økonomiforvaltninga til orientering.
2. Utvalet ber om at interimrevisjonsrapport 2022 vert klar til behandling i møte i kontrollutvalet 24.11.2022 med frist for levering til sekretariatet 03.11.2022.
3. Kontrollutvalet ber også om at uttale om resultatet av den forenkla etterlevingskontrollen vert levert til same møtet som årsrekneskapen for 2022 skal behandlast, normalt i mai-møtet 2023, sjølv om den nasjonale fristen er sett til 30.06.

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Rekneskapsrevisor presenterte revisjonsstrategien for kontrollutvalet og svarte på spørsmål.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet tek Deloitte sin presentasjon av revisjonsplan og risikovurdering i samband med forenkla etterlevingskontroll av økonomiforvaltninga til orientering.
2. Utvalet ber om at interimrevisjonsrapport 2022 vert klar til behandling i møte i kontrollutvalet 24.11.2022 med frist for levering til sekretariatet 03.11.2022.
3. Kontrollutvalet ber også om at uttale om resultatet av den forenkla etterlevingskontrollen vert levert til same møtet som årsrekneskapen for 2022 skal behandlast, normalt i mai-møtet 2023, sjølv om den nasjonale fristen er sett til 30.06.

PS 15/22 Rullering av plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet vil i 2022 gjennomføre ei rullering av gjeldande plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 – 2024.
2. Kontrollutvalet ber sekretariatet førebu ei sak der kontrollutvalet, sekretariatet og revisor diskuterer eventuelle endringar i risikobiletet for Tysnes kommune, som kan resultere i endringar i plan for forvaltningsrevisjon.

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Kontrollutvalet , revisor og sekretær diskuterte om ein skal gjennomføra eit rulleringsarbeid eller om ein skal bestilla nytt prosjekt etter gjeldande plan.

Etter noko drøfting vart kontrollutvalet einig i å ikkje gjennomføra rullering av plan for forvaltningsrevisjon.

Vedtaket vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Kontrollutvalet vedtek at gjeldande plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024 vert vidareført slik den ligg føre.

PS 16/22 Rullering av plan for eigarskapskontroll 2020 - 2024

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet vedtek at gjeldande plan for eigarskapskontroll for perioden 2020 – 2024 vert vidareført slik den ligg føre.

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Kontrollutvalet diskuterte kort saka gjeldande rulleringsarbeidet for eigarskapskontroll og vart einig i at det ikkje vert gjennomført ei rullering av planen og at planen står seg slik den ligg føre.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Kontrollutvalet vedtek at gjeldande plan for eigarskapskontroll for perioden 2020 – 2024 vert vidareført slik den ligg føre.

PS 17/22 Bestilling av forvaltningsrevisjon eller eigarskapskontroll

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ønskjer at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon/eigarskapskontroll innan.....
2. Utvalet ber Deloitte utarbeida forslag til prosjektplan i tråd med dei føringane utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar, ressursbruk og leveringstidspunkt.
3. Utvalet ber Deloitte levere forslag til prosjektplan til sekretariatet seinast 03.11.2022, slik at kontrollutvalet kan handsama prosjektplanen i møte 24.11.2022

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Kontrollutvalet, revisor og sekretær diskuterte aktuelle prosjekt for bestilling og etter ein diskusjon vart ein einig i at ein ønskjer at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon innan informasjonstryggleik, personvern og GDPR. Dette er prosjekt nr. 3 på den prioriterte lista over prosjekt til plan for forvaltningsrevisjon.

Forslag til vedtak, inkl. prosjektnamn i pkt. 1, vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet ønskjer at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon innan informasjonstryggleik, personvern og GDPR:
2. Utvalet ber Deloitte utarbeida forslag til prosjektplan i tråd med dei føringane utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar, ressursbruk og leveringstidspunkt.
3. Utvalet ber Deloitte levere forslag til prosjektplan til sekretariatet seinast 03.11.2022, slik at kontrollutvalet kan handsama prosjektplanen i møte 24.11.2022

PS 18/22 Behandling av henvendingar til kontrollutvalet

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet tek rettleiaren om behandling av henvendingar frå FKT til etterretning.
2. Kontrollutvalet vedtek vedlagde retningsliner for handtering av henvendingar til kontrollutvalet i Tysnes kommune med dei endringar som kom fram i møtet.

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Sekretær og utvalsleiar orienterte kort om saka gjeldande forslag til nye retningsliner for henvendingar.

Det var ingen forslag til endringar, vedlagte retningsliner vart vedteke slik dei ligg føre i saka.

Vedtaket vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet tek rettleiaren om behandling av henvendingar frå FKT til etterretning.
2. Kontrollutvalet vedtek vedlagde retningsliner for handtering av henvendingar til kontrollutvalet i Tysnes kommune.

PS 19/22 Budsjett 2023 for kontrollutvalet

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet godkjenner budsjettforslaget for kontrollarbeidet i Tysnes kommune.
2. Budsjettforslaget skal følgja sak med budsjettarbeidet fram til handsaming i kommunestyret.
3. Kommunestyret gjer endeleg vedtak om budsjett for kontrollarbeidet i 2023.

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Sekretær presenterte kort forslag til budsjett slik det ligg føre i saka.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet godkjenner budsjettforslaget for kontrollarbeidet i Tysnes kommune.
2. Budsjettforslaget skal følgja sak med budsjettarbeidet fram til handsaming i kommunestyret.
3. Kommunestyret gjer endeleg vedtak om budsjett for kontrollarbeidet i 2023.

PS 20/22 Gjennomgang av møteprotokollar frå andre politiske utval

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar møteprotokollane som går fram av saksutgreiinga til orientering

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Møteprotokollane vart gjennomgått, det kom ikkje fram noko spesielt ved gjennomgang av møteprotokollane frå andre politiske utval.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Kontrollutvalet tar møteprotokollane som går fram av saksutgreiinga til orientering.

PS 21/22 Eventuelt

Forslag til vedtak

Saka vert lagt fram utan forslag til vedtak.

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Det vart ikkje handsama saker under eventuelt.

Vedtak

Det vart ikkje gjort vedtak i saka.

Referatsaker

RS 7/22 Budsjettbrev 2022 frå Statsforvaltaren

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Det kom ikkje fram noko spesielt ved handsaminga av referatsaka.

Vedtaket vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Kontrollutvalet tar referatsaka til orientering.

RS 8/22 Forespørsel om forlengelse av avtalen om levering av sekretariatstjenester for 5 kommunale kontrollutvalg i Sunnhordland

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Det kom ikkje fram noko spesielt ved handsaminga av referatsaka.

Vedtaket vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Kontrollutvalet tar referatsaka til orientering.

RS 9/22 VS: Nytt fra FKT

Saksprotokoll 13.10.2022 - Tysnes kommune, Kontrollutvalet

Behandling i møte

Det kom ikkje fram noko spesielt ved handsaminga av referatsaka.

Vedtaket vart samrøystes vedteke

Vedtak

Kontrollutvalet tar referatsaka til orientering.

Saksframlegg

Saksnr: 2022/324-1
Saksbehandlar: Helge Inge Johansen

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Tysnes kommune, Kontrollutvalet	22/22	24.11.2022

Forvaltningsrevisjon av informasjonstryggleik og personvern - prosjektplan

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ber Deloitte AS gjennomføra forvaltningsrevisjon av informasjonstryggleik og personvern.
2. Eventuelt korrigert prosjektplan vert å senda til sekretariatet innan 15.12.2022. Kontrollutvalet gjev utvalsleiar i samråd med sekretariatet fullmakt til å godkjenna endeleg prosjektplan.
3. Kontrollutvalet godkjenner samla timetal, inkl. opsjon, i forslag til prosjektplan.
4. Kontrollutvalet ønskjer at revisjonsrapporten vert ferdig innan _____, verifisert og inkludert rådmannen sin uttale.

Samandrag

Kontrollutvalet skal i dette møte handsama prosjektplan gjeldande forvaltningsrevisjon av informasjonstryggleik og personvern. Det vert tilrådd at prosjektplanen vert godkjent i dette møte, eventuelt at kontrollutvalet gjev utvalsleiar i samråd med sekretariatet fullmakt til å godkjenna endeleg prosjektplan. Det kjem fram av prosjektplanen at forvaltningsrevisjonsrapporten er klar innan utgangen av mai 2023, og at kontrollutvalet handsamar denne i første kontrollutvalsmøte hausten 2023. Tid for levering og vidare handsaming vert å drøfta i møtet.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 prosjektplan informasjonstryggleik og personvern

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Kontrollutvalet bestilte dette prosjektet i møte 13.10.2022 (PS 17/22), og dette vart vedteke:

«Vedtak:

1. *Kontrollutvalet ønskjer at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon innan informasjonstryggleik, personvern og GDPR:*
2. *Utvalet ber Deloitte utarbeida forslag til prosjektplan i tråd med dei føringane utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar, ressursbruk og leveringstidspunkt.*
3. *Utvalet ber Deloitte levere forslag til prosjektplan til sekretariatet seinast 03.11.2022, slik at kontrollutvalet kan handsama prosjektplanen i møte 24.11.2022»*

Sekretariatet har motteke prosjektplanen frå Deloitte og denne er vedlagt saka.

Av prosjektplanen går det fram at føremålet med forvaltningsrevisjonen er:

Føremålet med prosjektet vil vere å undersøke om kommunen har tilfredsstillande system og rutinar for informasjonstryggleik og om etablerte standardar og gjeldande lovar og reglar blir etterlevd innan dette området. Videre er det eit føremål å undersøke i kva grad Tysnes kommune etterlever sentrale krav i personvernlovgjevinga.

Med bakgrunn i prosjektet sitt føremål har revisjonen formulert følgjande problemstillingar:

1. I kva grad har Tysnes kommune etablert styringssystem for informasjonstryggleik som tilfredsstillar krav i sentrale føresegner?
 - a) Er styrande dokument for informasjonstryggleik i samsvar med krav i regelverket?
 - b) Er det etablert klåre rutinar og ansvarsforhold knytt til informasjonstryggleik?
 - c) Har kommunen system for kontroll og etterprøving av informasjonstryggleik, og blir slik kontroll og etterprøving gjennomført?
2. I kva grad etterlever Tysnes kommune sentrale krav i personvernlovgjevinga?
 - a) Har kommunen utnemnt eit personvernombod og etablert personvernerklæring i samsvar med krav om dette i regelverket?
 - b) Fører kommunen protokoll over behandlingsaktivitetar av personopplysningar?
 - c) I kva grad blir det gjort risiko- og konsekvensvurderingar av behandling av personopplysningar der det er krav om dette?
 - d) I kva grad har kommunen oversikt over avvik knytt til personvern, og i kva grad blir slike avvik meldt til Datatilsynet?
3. I kva grad har dei tilsette i kommunen tilstrekkeleg kompetanse om informasjonstryggleik?
 - a) Er det etablert rutinar for å gje tilsette i kommunen opplæring i informasjonstryggleik?
 - b) I kva grad har dei tilsette i kommunen kjennskap til ev. retningslinjer og rutinar for informasjonstryggleik, og i kva grad blir desse etterlevd?

Deloitte utfører forvaltningsrevisjon i samsvar med gjeldande standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001). Alle prosjekt blir kvalitetssikra i samsvar med krava til kvalitetssikring i Deloitte Policy Manual (DPM).

Deloitte vil nytta dokumentanalyse, intervju spørreundersøkelse og verifisering/høyring som metode.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse for å gjennomføre forvaltningsrevisjonen. Når revisjonsrapport er levert og behandla i kontrollutvalet, skal utvalet innstille til kommunestyret,

som gjer vedtak, jf. kommunelova § 23-3.

Vurderingar og verknader

Tid og ressursbruk

Timeestimat for prosjektet er inntil 280 timar. Timeestimatet inkluderer ikkje førebuing og gjennomføring av presentasjon i kommunestyret. Ein eventuell presentasjon av rapporten i kommunestyret vil bli fakturert etter medgått tid, inntil 6 timar.

Med utgangspunkt i det omfang som ligg i den føreslåtte prosjektplanen har sekretariatet ikkje merknad til at det vert disponert ein ressurs på inntil det timetal som ligg i forslag til prosjektplan.

Oppstart av prosjektet vil vere utgangen av november 2022 og rapporten vil vere klar for oversending til kontrollutvalet ved sekretariatet innan utgangen av mai 2023. For å kunne gjennomføre prosjektet innan denne fristen og med stipulert timebruk er det naudsynt at kommunen sender over etterspurt dokumentasjon innan dei fristar som blir sett, og at utvalde personar stiller til og verifiserer intervju.

Ettersom det i prosjektplanen er lagt opp til levering kort tid før sommarferien – 31.05.23 - bør dette drøftast i møtet, gjerne parallelt med drøfting relatert til møteplan 2023:

- Er det råd å levera rapport så tidleg at ein når handsaming i kontrollutvalet og kommunestyret før sommarferien?
- Alternativt at utvalet legg opp til eit møte godt ut i juni, slik at utvalet si handsaming kjem før ferien medan kommunestyret tar saka over ferien.
- Eit tredje alternativ er leveringsfrist der det er lagt opp til at kontrollutvalet handsamar saka på hausten, men likevel så tidleg haust at ein når første kommunestyremøte det halvåret.

Dersom det ikkje kjem fram særskilte opplysningar i møtet, vert det tilrådd at kontrollutvalet godkjenner prosjektplanen slik den ligg føre, fastset leveringsfrist og at informasjonen elles vert teken til orientering.

Konklusjon

Det vert invitert til at kontrollutvalet godkjenner prosjektplanen og fastset leveringsfrist.

Forvaltningsrevisjon | Tysnes kommune Informasjonstryggleik og personvern

Prosjektplan

November 2022

«Forvaltningsrevisjon av
informasjonstryggleik og personvern -
prosjektplan»

November 2022

Prosjektplanen er utarbeidd for Tysnes
kommune av Deloitte AS.

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen, 5892
Bergen
tlf: 55 21 81 00
www.deloitte.no
forvaltningsrevisjon@deloitte.no

Innhold

1	Føremål og problemstillinger	2
2	Revisjonskriterier	3
3	Metode	7
4	Tid og ressursbruk	8

1 Føremål og problemstillingar

1.1 Bakgrunn

Deloitte har i samsvar med bestilling frå kontrollutvalet i møte den 13. oktober, sak 17/22 utarbeidd ein prosjektplan for forvaltningsrevisjon av informasjonstryggleik og personvern i Tysnes kommune.

1.2 Føremål og problemstillingar

Føremålet med prosjektet vil vere å undersøke om kommunen har tilfredsstillande system og rutinar for informasjonstryggleik og om etablerte standardar og gjeldande lovar og reglar blir etterlevd innan dette området. Vidare er det eit føremål å undersøke i kva grad Tysnes kommune etterlever sentrale krav i personvernlovgevinga.

Med bakgrunn i føremålet er det utarbeidd følgjande problemstillingar som vil bli undersøkt:

1. I kva grad har Tysnes kommune etablert styringssystem for informasjonstryggleik som tilfredsstillar krav i sentrale føresegner?
 - a) Er styrande dokument for informasjonstryggleik i samsvar med krav i regelverket?
 - b) Er det etablert klare rutinar og ansvarsforhold knytt til informasjonstryggleik?
 - c) Har kommunen system for kontroll og etterprøving av informasjonstryggleik, og blir slik kontroll og etterprøving gjennomført?
2. I kva grad etterlever Tysnes kommune sentrale krav i personvernlovgevinga?
 - a) Har kommunen utnemnt eit personvernombod og etablert personvernerklæring i samsvar med krav om dette i regelverket?
 - b) Fører kommunen protokoll over behandlingsaktivitetar av personopplysningar?
 - c) I kva grad blir det gjort risiko- og konsekvensvurderingar av behandling av personopplysningar der det er krav om dette?
 - d) I kva grad har kommunen oversikt over avvik knytt til personvern, og i kva grad blir slike avvik meldt til Datatilsynet?
3. I kva grad har dei tilsette i kommunen tilstrekkeleg kompetanse om informasjonstryggleik?
 - a) Er det etablert rutinar for å gje tilsette i kommunen opplæring i informasjonstryggleik?
 - b) I kva grad har dei tilsette i kommunen kjennskap til ev. retningslinjer og rutinar for informasjonstryggleik, og i kva grad blir desse etterlevd?

1.3 Avgrensing

Undersøkinga vil primært fokusere på krav stilt til handsaming og sikring av personopplysningar. Personopplysningslova og -forordninga (GDPR) stiller strenge krav til handsaming og sikring av slike opplysningar, og ein lekkasje av denne typen informasjon kan få store konsekvensar, både for kommunen og personane som blir råka. Revisjonen vil ikkje gjennomføre undersøkingar, testingar eller analysar av teknisk konfigurasjon, tryggingstiltak eller operative driftsrutinar.

2 Revisjonskriterier

2.1 Innleiing

Revisjonskriteria vil bli henta frå og utleia av autoritative kjelder, rettsreglar, politiske vedtak og fastsette retningslinjer. Revisjonskriteria under er ikkje uttømmende for kva som kan vere relevant i forvaltningsrevisjonen. Andre kriterium vil kunne komme til dersom det skulle vere naudsynt for å få ei fullstendig undersøking og vurdering av problemstillingane.

2.2 Informasjonstryggleik

Informasjonstryggleik handlar om trygging av informasjon med omsyn til *konfidensialitet*, *integritet* og *tilgjengelegheit*.

Å sørgje for *konfidensialitet* inneber å hindre ikkje-autorisert innsyn i informasjon som ikkje skal vere tilgjengeleg for alle; å sørgje for *integritet* inneber å hindre ikkje-autorisert endring og sletting av informasjon; å sørgje for *tilgjengelegheit* inneber å sikre tilgang til informasjon ved behov for tilgang.

2.3 Krav i lov og forskrift

Regelverket knytt til informasjonstryggleik omfattar mellom anna personopplysningslova.¹ Denne tredde i kraft 20. juli 2018, og gjennomfører EU si personvernforordning – kjend som GDPR² – i norsk lov.

Artikkel 4 i personvernforordninga definerer omgrepa brukt i forordninga i 26 punkt. Under er nokre relevante punkt presentert:

1) «personopplysninger» enhver opplysning om en identifisert eller identifiserbar fysisk person («den registrerte»); en identifiserbar fysisk person er en person som direkte eller indirekte kan identifiseres, særlig ved hjelp av en identifikator, f.eks. et navn, et identifikasjonsnummer, lokaliseringsopplysninger, en nettidentifikator eller ett eller flere elementer som er spesifikke for nevnte fysiske persons fysiske, fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sosiale identitet,

2) «behandling» enhver operasjon eller rekke av operasjoner som gjøres med personopplysninger, enten automatisert eller ikke, f.eks. innsamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, tilpasning eller endring, gjenfinning, konsultering, bruk, utlevering ved overføring, spredning eller alle andre former for tilgjengeliggjøring, sammenstilling eller samkjøring, begrensning, sletting eller tilintetgjøring

...

7) «behandlingsansvarlig» en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighet, en institusjon eller ethvert annet organ som alene eller sammen med andre bestemmer formålet med behandlingen av personopplysninger og hvilke midler som skal benyttes ...

8) «databehandler» en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institusjon eller ethvert annet organ som behandler personopplysninger på vegne av den behandlingsansvarlige

...

12) «brudd på personopplysningssikkerheten» et brudd på sikkerheten som fører til utilsiktet eller ulovlig tilintetgjøring, tap, endring, ulovlig spredning av eller tilgang til personopplysninger som er overført, lagret eller på annen måte behandlet

I kommunen er det rådmannen som er behandlingsansvarleg.³ Databehandlarar er eventuelle tenesteleverandørar til kommunen som behandlar personopplysningar, som til dømes leverandør av løn- og personalsystem. Forordninga artikkel 28 nr. 3 stiller krav om at behandling av personopplysningar utført av ein databehandlar skal vere underlagt ein avtale med nærare spesifisert innhald (bokstav a til h).

2.3.1 Internkontroll og styringssystem for informasjonstryggleik

Artikkel 24 og 28 i personvernforordninga omhandlar den behandlingsansvarlege og databehandlaren sitt ansvar for å etablere internkontroll; nr. 1 i artikkel 24 seier mellom anna at den behandlingsansvarlege skal «gjennomføre egnede tekniske og organisatoriske tiltak for å sikre og påvise at behandlingen utføres i samsvar med denne

¹ Lov om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven)

² General Data Protection Regulation

³ Jf. *En veiledning om internkontroll og informasjonssikkerhet* (Datatilsynet 2009, s. 11).

forordning. Nevnte tiltak skal gjennomgås på nytt og skal oppdateres ved behov», medan artikkel 28 nr. 1 stiller krav om at databehandlarar skal gi tilstrekkeleg med garantiar «for at de vil gjennomføre egnede tekniske og organisatoriske tiltak som sikrer at behandlingen oppfyller kravene i denne forordningen og vern av den registrertes rettigheter.»

Personvernforordninga artikkel 32 nr. 1 stiller vidare krav om informasjonstryggleik ved behandling av personopplysningar. Krava som blir stilt er at informasjonstryggleiken skal vere tilfredsstillande med omsyn til personopplysningane sin konfidensialitet, integritet, tilgjengelegheit og robustheit gjennom at det blir sett i verk eigna tekniske og organisatoriske tiltak basert på risikovurderingar. Artikkelen inneheld føresegn som omhandlar kva risikovurderingane skal leggje vekt på.

I tillegg til føresegna i personvernforordninga knytt til internkontroll og informasjonstryggleik, er kommunen gjennom eForvaltningsforskrifta § 15 forplikta til å ha eit internkontrollsystem basert på anerkjende standardar for styringssystem for informasjonstryggleik:

Forvaltningsorgan som benytter elektronisk kommunikasjon skal ha beskrevet mål og strategi for informasjonssikkerhet i virksomheten (sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi). Disse skal danne grunnlaget for forvaltningsorganets internkontroll (styring og kontroll) på informasjonssikkerhetsområdet. Sikkerhetsstrategien og internkontrollen skal inkludere relevante krav som er fastsatt i annen lov, forskrift eller instruks.

Forvaltningsorganet skal ha en internkontroll (styring og kontroll) på informasjonssikkerhetsområdet som baserer seg på anerkjente standarder for styringssystem for informasjonssikkerhet. Internkontrollen bør være en integrert del av virksomhetens helhetlige styringssystem. Det organet departementet peker ut skal gi anbefalinger på området.

Digitaliseringsdirektoratet (Digdir) er peika ut som ansvarleg for å gje tilrådingar knytt til kva styringssystem for informasjonstryggleik som bør nyttas. Digdir tilrår at offentlege verksemder baserer seg på ISO/IEC 27001:2017, som er ein internasjonal standard for styringssystem for informasjonstryggleik.

2.3.2 Ytterlegare krav i personvernforordninga

Personvernforordninga stiller krav om kommunen skal informere registrerte personar om at kommunen handsamar personopplysningar om dei, jf. artikkel 12-14. Artikkel 12 nr. 1 pålegg kommunen at slik informasjon skal vere «kortfattet, åpen, forståelig, lett tilgjengelig og på et klart og enkelt språk.» Datatilsynet skriv i sitt rettleiingsmateriell at ein behandlingsansvarleg t.d. kan etterkome deler av informasjonskrava ved å ha ei personvernerklæring.

Personvernforordninga pålegg kommunen å utpeike eit personvernombod, jf. artikkel 37 nr.1. Artikkel 38 regulerer stillingstilhøva for personvernombodet, og det går mellom anna fram der at kommunen skal sikre at personvernombodet blir involvert i rett tid i alle spørsmål som gjeld vern av personopplysningar (nr. 1), at kommunen skal stille tilstrekkeleg ressursar til rådighet for at personvernombodet kan gjennomføre oppgåvene pålagt stillinga i personvernforordninga artikkel 38 (nr. 2), at personvernombodet skal vere uavhengig og rapportere direkte til rådmannen (nr. 3), og at personvernombodet er bunde av teieplikt (nr. 5).

Personvernombodet sine lovpålagte oppgåver går fram av artikkel 39. Her går det fram at personvernombodet mellom anna skal kontrollere at personvernforordninga blir overhaldt (bokstav b), gi råd om vurdering av personvernkonsekvensar (bokstav c), og samarbeide med Datatilsynet (bokstav d).

Forordninga stiller vidare nye og skjerpa krav til kva avvik som skal meldast til Datatilsynet. Hovudregelen slik denne går fram i artikkel 33 er at alle avvik som skuldast brot på personopplysningstryggleiken (utilsikta sletting, tap, endring, ulovleg spreiding av eller tilgang til personopplysningar som er overført, lagra eller på anna måte handsama, jf. artikkel 4 punkt 12), skal meldast til Datatilsynet innan 72 timar. Artikkel 33 nr. 3 stiller krav kva avviksmeldingane skal innehalde. Artikkel 34 stiller nærare krav om kva vilkår som må vere oppfylt for at kommunen ikkje skal melde i frå om personopplysningstryggleiksbrotet til den eller dei registrerte som avviket gjeld. Jf. artikkel 33 punkt 5, skal kommunen dokumentere alle avvik, og kva tiltak som er sett i verk.

Artikkel 30 nr. 1 i personvernforordninga stiller krav om at kommunen skal føre ein protokoll over behandlingsaktivitetane av personopplysningar som blir utført. Forordninga stiller nærare krav til innhaldet i denne protokollen, som t.d. namn og kontaktopplysning på den behandlingsansvarlege (bokstav a), føremålet med behandlinga (bokstav b), ei skildring av kategoriane av registrerte og kategoriane av personopplysningar (bokstav c). Nr. 3 i artikkelen stiller krav om at protokollen skal vere skriftleg og nr. 4 seier at protokollen skal gjerast tilgjengeleg for Datatilsynet dersom dei ber om det.

Forordninga stiller i tillegg krav om at det i nokre situasjonar skal gjerast risikovurderingar av behandlinga av personopplysningar. I artikkel 35 nr. 1, står det at:

Dersom det er sannsynlig at en type behandling, særlig ved bruk av ny teknologi og idet det tas hensyn til behandlingens art, omfang, formål og sammenheng den utføres i, vil medføre en høy risiko for fysiske personers rettigheter og friheter, skal den behandlingsansvarlige før behandlingen foreta en vurdering av hvilke konsekvenser den planlagte behandlingen vil ha for personopplysningsvernet.

Dette er eit krav om at kommunen skal gjennomføre ei vurdering av personvernkonsekvensane av behandling av personopplysningar der slik behandling medfører høg risiko for rettar og fridom for fysiske personar. Jf. artikkel 39 om personvernombodet sine oppgåver, skal vedkomande gi råd om vurdering av personvernkonsekvensar og kontrollere gjennomføringa av denne dersom kommunen ber om det.

2.3.3 Kompetanse

Som nemnd er kommunen gjennom eForvaltningsforskrifta § 15 forplikta til å ha ein internkontroll basert på anerkjende standardar for styringssystem for informasjonstryggleik. Departementet har peika ut Digitaliseringsdirektoratet(Digdir) som ansvarleg for å gje tilrådingar knytt til kva styringssystem for informasjonstryggleik som bør nyttast, og Dgdir tilrår at offentlege verksemder baserer seg på ISO/IEC 27001:2017. Kapittel 7.2 i standarden seier at kommunen skal:

- a) fastslå hvilken kompetanse som er nødvendig for personen(e) som utfører arbeid under organisasjonens styring, og som påvirker dens informasjonssikkerhetsprestasjon;
- b) sikre at disse personene har kompetanse tilegnet gjennom passende utdanning, opplæring eller erfaring;
- c) der det er relevant, treffe tiltak for å erverve nødvendig kompetanse og evaluere virkningen av tiltakene som er truffet; og
- d) oppbevare relevant dokumentert informasjon som bevis på kompetanse.

I merknaden til punkt 7.2, står det at «Aktuelle tiltak kan for eksempel omfatte å sørge for opplæring, veiledning eller omplassering av nåværende ansatte eller innleie av eller kontraktinngåelse med kompetente personer.»

Datatilsynet sin rettleiar Internkontroll og informasjonssikkerhet⁴ omhandlar mellom anna oppfølging og opplæring. Her går det fram at målet med brukaropplæring er å syte for at brukarane er merksame på trugslar mot personvernet og informasjonstryggleiken generelt, og at dei er gitt høve til å etterleve dette i sitt daglege arbeid. Opplæringa bør vere tilpassa dei ulike målgruppene sitt behov for opplæring og fordelast over tid. Brukarane bør få opplæring i rutinar, tryggleiksprosedyrar og riktig bruk av informasjonssystem for å redusere potensielle risikoar.

I tillegg til tilrådinga om opplæring av tilsette som følgjer av ISO-standarden, kan ein utleie eit krav om opplæring og kjennskap til system, rutinar og regelverk blant tilsette frå kommunelova § 25-1, som seier at kommunedirektøren skal «ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges» Dette inneber at kommunen må ha eit system for internkontroll på plass for å sikre forsvarleg saksbehandling. Eit sentralt tiltak i eitkvart internkontrollsystem vil vere at det er på plass tilstrekkeleg opplæring til at dei tilsette er i stand til å gjennomføre sine arbeidsoppgåver i samsvar med lover, krav og forventningar.

2.3.4 Anna regelverk

I tillegg til krava i personvernforordninga og eForvaltningsforskrifta er det også fleire andre reglar knytt til informasjonstryggleik som er relevant for kommunen. Krava i desse regelverka er i nokon grad overlappende med krava til eit styringssystem for informasjonstryggleik.

I helseregisterlova er det gitt konkrete føringar knytt til behandlinga av helseopplysningar, og her kjem det mellom anna fram konkrete krav knytt til informasjonstryggleik (§ 16). Det er utarbeidd ein norm for informasjonstryggleik i helse-, omsorgs- og sosialsektoren (Norma), som stiller krav med utgangspunkt i både personopplysningsforskrifta og helseregisterlova. I Norma er det også innarbeidd ulike krav knytt til teieplikt og informasjonsrett etter særlovgeving for kommunehelsetenester, sosialtenester, psykisk helsevern, samt forvaltnings- og offentlegheitslov.

Kommunen er også omfatta av sikkerheitslova, og har som følgje av dette plikt til å ha forsvarleg informasjonstryggleik for informasjon som kan vere kritisk for å forhindre truslar som spionasje, sabotasje og

⁴ Internkontroll og informasjonssikkerhet. Datatilsynet. Publisert 23.06.2018. Sist endra 30.10. 2018. <https://www.datatilsynet.no/regelverk-og-verktoy/veiledere/internkontroll-og-informasjonssikkerhet/>

terrorhandlingar. Desse krava kan vere relevante for kommunen for eksempel når det gjeld å beskytte vassforsyninga frå forureining av drikkevatt.

2.4 Kommunale styringsdokument og vedtak

Relevante kommunale styringsdokument og vedtak kan bli nytta som revisjonskriterium.

3 Metode

Deloitte utfører forvaltningsrevisjon i samsvar med gjeldande standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001). Alle prosjekt blir kvalitetssikra i samsvar med krava til kvalitetssikring i Deloitte Policy Manual (DPM).

3.1 Dokumentanalyse

Rettsreglar og kommunale vedtak vil bli gjennomgått og nytta som revisjonskriterium. Vidare vil informasjon om kommunen og dokumentasjon på etterleving av interne rutinar, regelverk mm. bli samla inn og analysert. Innsamla dokumentasjon vil bli vurdert opp mot revisjonskriteria.

3.2 Intervju

For å få supplerande informasjon til skriftlege kjelder vil Deloitte intervju utvalde personar frå Tysnes kommune som er involvert i informasjonstryggleiks- og personvernarbeidet. Vi tek sikte på å gjennomføre ca. 3-4 intervju.

3.3 Spørreundersøkelse

Revisjonen vil sende ut ei elektronisk spørreundersøking til eit utval tilsette i kommunen for å få informasjon om i kva grad dei tilsette har kjennskap til og etterleverer etablerte retningslinjer og rutinar knytt til informasjonstryggleik.

3.4 Verifisering og høyring

Oppsummering av intervju vil bli sendt til dei intervjuja for verifisering, og det er informasjon frå dei verifiserte intervjureferata som vil bli nytta i rapporten. Datadelen av rapporten vil bli sendt til rådmannen for verifisering, og eventuelle faktafeil vil bli retta opp i den endelege versjonen. Deretter vil heile rapporten, inkludert vurderingsdelar og eventuelle forslag til tiltak, bli sendt til rådmannen for uttale. Rådmannen sin høyringsuttale vil bli vedlagt den endelege rapporten som blir sendt til kontrollutvalet.

4 Tid og ressursbruk

4.1 Nøkkelpersonell

Birte Bjørkelo er oppdragsansvarleg partner på oppdraget. I tillegg vil teamet bestå av prosjektleiar Kjersti Gjuvsland (manager) og ein medarbeidar (seniorkonsulent eller konsulent). Deloitte vil sette saman eit team som sikrar at prosjektet blir gjennomført i samsvar med gjeldande retningslinjer, samt med nødvendig kompetanse og erfaring innanfor kommunal revisjon.

4.2 Ressursbruk

Med utgangspunkt i prosjektet sin karakter og planen som er lagt for korleis prosjektet skal bli gjennomført vil det ta totalt 280 timar å gjennomføre prosjektet. Dette inkluderer førebuing av prosjektet, utarbeiding av problemstillingar og prosjektplan, førebuing og gjennomføring av datainnsamling, analyse av data og utarbeiding og kvalitetssikring av rapport. Timetalet omfattar også presentasjon av ferdig rapport for kontrollutvalet.

Timeestimatet inkluderer ikkje førebuing og gjennomføring av presentasjon i kommunestyret. Ein eventuell presentasjon av rapporten i kommunestyret vil bli fakturert etter medgått tid, inntil 6 timar i tillegg til det totale timetalet som er presentert over.

Sjå vedlegg for oversikt over timefordeling.

4.3 Gjennomføringsplan

Oppstart av prosjektet vil vere utgangen av november 2022 og rapporten vil vere klar for oversending til kontrollutvalet ved sekretariatet innan utgangen av mai 2023.⁵ For å kunne gjennomføre prosjektet innan denne fristen og med stipulert timebruk er det nødvendig at kommunen sender over etterspurt dokumentasjon innan dei fristar som blir satt, at utvalde personar stiller til og verifiserer intervju.

Fakturering av kostnadane ved prosjektet vil skje i samsvar med avtale mellom Tysnes kommune og Deloitte.

Bergen, 2. november 2022

Birte Bjørkelo

Oppdragsansvarleg partner

⁵ Deloitte gjennomfører alltid ein uavhengighetssjekk før oppstart av prosjekter for å sikre at vi oppfyller krava om uavhengigheit som blir stilt til revisor, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 16. Gjennomføringa av prosjektet føreset at denne sjekken ikkje avdekkjer *faktiske uavhengigheitskonfliktar* (til dømes at vi står i fare for å revidere eige arbeid, nære relasjonar o.l.) eller *tilsynelatande uavhengigheitskonfliktar* (der det ikkje er faktiske brot på uavhengigheita, men det er kan vere risiko for at tilliten til våre vurderingar og funn blir svekka på grunn av ulike forhold knytt til saka).

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's 330,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

© 2022 Deloitte AS

Saksframlegg

Saksnr: 2022/323-1
Saksbehandlar: Helge Inge Johansen

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Tysnes kommune, Kontrollutvalet	23/22	24.11.2022

Kommunaløkonomisk berekraft i Tysnes kommune

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ber rådmannen kome i første møte i 2023 for å gjere greie for status for kommunal økonomisk berekraft i Tysnes kommune.
2. Utgreiinga kan m.a. innehalde informasjon om status på:
 1. Finansielle måltal
 2. Aktuelle regelverk
 3. Vedlikehaldsetterslepet i kroner på f.eks.:
 - a) Kommunale bygg?
 - b) Kommunale veier, inkludert tunellar og bruer?
 - c) Kommunale kaianlegg?
 - d) Annan kommunal infrastruktur som vatn og avløp
 4. Er det utarbeidd planar for korleis eventuelt vedlikehaldsetterslep skal takast inn att?
3. Kontrollutvalet ber om at notat som grunnlag for utgreiinga vert sendt sekretariatet innan 15.01.2023.

Samandrag

Føremålet med denne saka er at rådmannen skal orientere kontrollutvalet på status innanfor kommunal økonomisk berekraft (KØB) i Tysnes kommune.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

I samband med Forum for Kontroll og tilsyn (FKT) sin fagkonferanse 01. – 02.06.2021, vart det m.a. fokusert på kommunal økonomisk berekraft (KØB). Det blir i den samanheng vist til kommunelova §§ 14-1 og 14-2.

Kommunelova (KL) § 14-1 omhandlar grunnleggjande krav til økonomiforvaltninga i kommunen.

Her står det:

- *Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.*
- *Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets eller regionens utvikling.*
- *Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelse kan innfris ved forfall.*

Det er dette som vert kalla kommunal økonomisk berekraft (KØB).

For å ivareta økonomisk berekraft over tid, har kommunen plikt til å fastsette finansielle måltal, jf. KL § 14-2:

Kommunestyret og fylkestinget skal selv vedta

- a) økonomiplanen og årsbudsjettet*
- b) årsregnskapene og årsberetningene*
- c) finansielle måltall for utviklingen av kommunens eller fylkeskommunens økonomi*
- d) regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement)*
- e) regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement).*

Vidare står det i kommunelova § 23-2 m.a. dette:

Kontrollutvalget skal påse at:

- a) Kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) Det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse i denne saka ved at utvalet skal sjå til at rekneskapen blir revidert på ein trygg måte og kontrollere at den økonomiske forvaltninga vert ivareteken i samsvar med gjeldande føresegner og vedtak, jf. kommunelova § 23-2.

Vurderingar og verknader

På bakgrunn av det som går fram over har kontrollutvalet etter sekretariatet si vurdering eit ansvar for å følgje opp om Tysnes kommune har tilfredsstillande kommunal økonomisk berekraft. Kontrollutvalet bør derfor utfordre rådmannen på å gjere greie for status på dette området i første møte i 2023.

Ei slik utgreiing kan m.a. innehalde informasjon om status på:

1. Finansielle måltal
2. Aktuelle regelverk
3. Vedlikeholdsetterslepet i kroner på f.eks.:
 - a) Kommunale bygg?
 - b) Kommunale veier, inkludert tunellar og bruer?
 - c) Kommunale kaianlegg?
 - d) Annan kommunal infrastruktur som vatn og avløp
4. Er det utarbeidd planar for korleis eventuelt vedlikeholdsetterslep skal takast inn att?

Konklusjon

Det blir tilrådd at kontrollutvalet ber rådmannen kome i første møte i 2023 for å gjere greie for status for kommunal økonomisk berekraft i Tysnes kommune, slik det kjem fram av saka.

Utvalet ber om at notat som grunnlag for utgreiinga vert sendt sekretariatet innan 15.01.2023.

Saksframlegg

Saksnr: 2022/96-16
Saksbehandlar: Helge Inge Johansen

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Tysnes kommune, Kontrollutvalet	24/22	24.11.2022

Deloitte presenterer interimrevisjonsrapport for 2022

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar oppsummering etter interimrevisjon 2022 for Tysnes kommune frå Deloitte til orientering.

Samandrag

Føremålet med denne saka er at Deloitte skal presentere resultatet av den gjennomførte interimrevisjonen i Tysnes kommune for rekneskapen for 2022.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Oppsummering interimrevisjon Tysnes Kommune 2022

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Kontrollutvalet i Tysnes kommune har ansvar for at det vert gjennomført rekneskapsrevisjon i kommunen, jf. kommunelova § 23-2, der det m.a. står:

«Kontrollutvalget skal påse at

- a) *kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte»*

Videre har kontrollutvalet ansvar for å sjå til at kommunen har ei forsvarlig revisjonsordning, jf. forskrift om kontrollutvalg § 3, der det bl.a. står:

«Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- a) *kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte*
b) *regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor*
c) *regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3.»*

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse i denne saka ved at dei skal sjå til at rekneskapan vert revidert på ein betryggende måte og halde seg laupande orientert om revisjonsarbeidet, jf. kommunelova § 23-2 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3.

Vurderingar og verknader

I møte i kontrollutvalet 13.10.2022 orienterte Deloitte om sin revisjonsplan, om rekneskapsrevisjonen så langt i 2022 og presenterte risikovurdering for etterlevingskontroll for rekneskapan for 2022.

I dette møtet skal dei presentere oppsummeringa av dette arbeidet. Presentasjonen av denne oppsummeringa, vil på same måte som presentasjon av revisjonsplan og risikovurdering for etterlevingskontroll, vera eit ledd i å sjå til at Tysnes kommune sine rekneskapar vert revidert på ein betryggende måte og at Tysnes her har ei forsvarleg revisjonsordning.

På bakgrunn av det som kjem fram i presentasjonen bør kontrollutvalet, slik sekretariatet ser det, få høve til å komme med forslag til fokusområde i årsoppgjersrevisjonen som skal gjennomførast framover, dersom dei ønsker det, sjølv om det er revisjonen som avgjer kva dei skal sjå på.

Oppsummeringa ligg ved.

Konklusjon

Dersom det ikkje kjem fram noko spesielt i møtet vert det tilrådd at kontrollutvalet tar oppsummeringa etter interimrevisjonen for 2022 frå Deloitte til orientering.

Oppsummering interimsrevisjon 2022

Tysnes Kommune

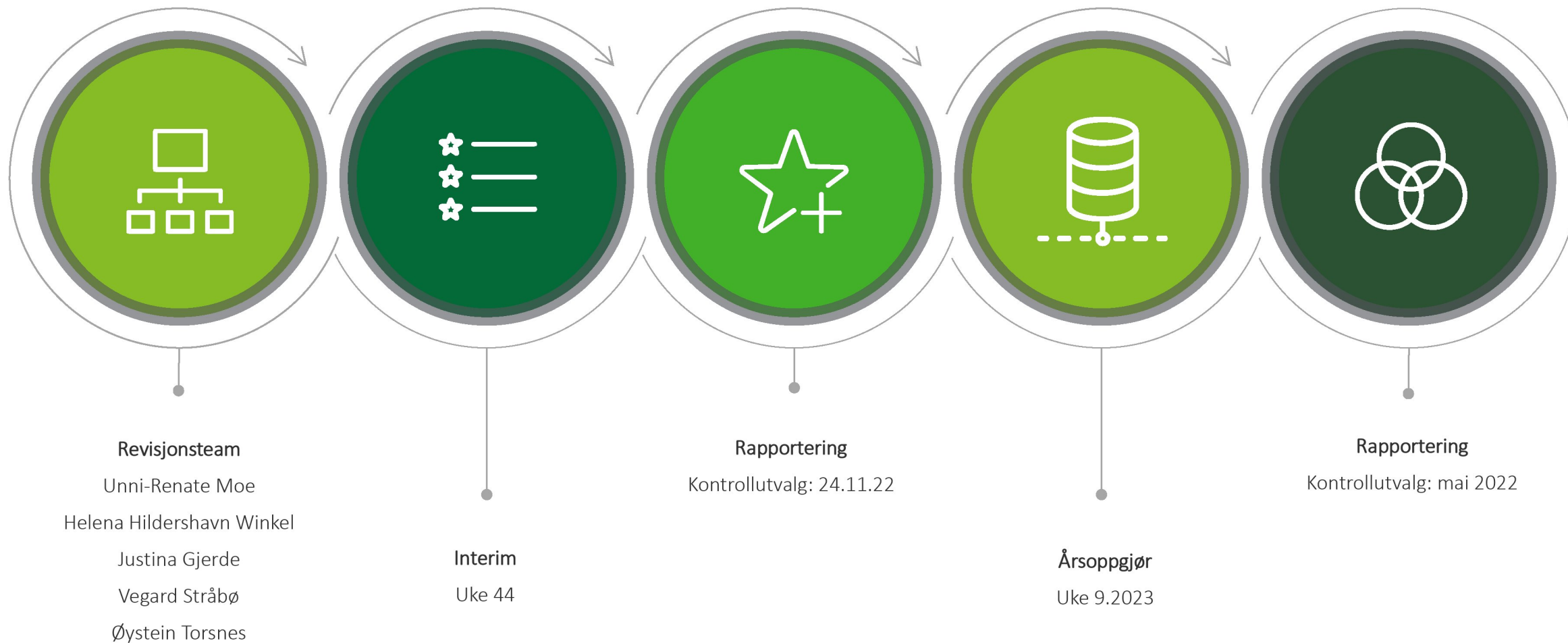

Agenda

- Introduksjon
- Hva har vi gjort?
 - Kartlagt og testet rutiner for vesentlige prosesser
 - Gjennomført interimrevisjon per 30.09.2022
- Hva har vi funnet?

Introduksjon

Kartlagt og testet rutiner

Innkjøp

Innkjøpsreglement
Fakturabehandling – attestasjon og anvisning

Utfakturering

Fullstendighet av fakturagrunnlag
Avstemming og kontroll
Barnehage og SFO, husleie, kommunale avgifter vann- og avløp, pleie og omsorg

Lønn

Ansettelse og opphør av arbeidsforhold
Lønnsutbetaling
Reiseregninger
Refusjon NAV
Pensjon

Budsjett

Budsjettprosess
Budsjettoppfølging
Budsjettjustering

Bank

Tilgang og administratorrettigheter
Godkjenning av utbetalinger
Avstemming

Interimrevisjon

Område	Utførte handlinger
Inngående balanse	<ul style="list-style-type: none">• Kontrollert at balanseposter fra 2021 er korrekt overført til inngående balanse 2022
Inntekter	<ul style="list-style-type: none">• Kontrollert inntekter på stikkprøvebasis
Lønn	<ul style="list-style-type: none">• Kontrollert ansattopplysninger, arbeidsavtale, lønsslipp og timeliste for et tilfeldig utvalg ansatte• Kontrollert at det er foretatt avstemming mellom lønns- og pensjonssystem• Kontrollert at det er foretatt avstemminger
Utgifter	<ul style="list-style-type: none">• Kontrollert utgifter i drifts- og investeringsregnskapet på stikkprøvebasis med fokus på:<ul style="list-style-type: none">• skillet drift/investering• attestasjon og anvisning• periodisering• Merverdiavgiftsbehandling kontrolleres terminvis ifm. momskompensasjon

Interimrevisjon forts.

Område	Utførte handlinger
Lån	<ul style="list-style-type: none">• Kontrollert låneopptak mot vedtak og kommunelov• Kontrollert beregning minimumsavdrag
Budsjett	<ul style="list-style-type: none">• Kontrollert at det er foretatt rapportering• Kontrollert at det er foretatt budsjettjusteringer
Finansreglement	<ul style="list-style-type: none">• Kontrollert at det er foretatt rapportering• Kontrollert at det ikke har forekommet avvik/at avvik er fulgt opp

Sentrale forhold

Forbedring lønnsrutiner som følge av planlagt utskiftning nøkkelpersoner

I forbindelse med at lønnsansvarlig går av med pensjon ved årsskiftet ser vi at det vil være behov for at kommunen formaliserer og skriftliggjør flere av sine rutiner knyttet til lønnsområdet. Bortfall av kompetanse i sentral stilling vil også påvirke behovet for å innføre kontroll knyttet til den enkelte avdelingsleders godkjenning av lønnsdata for sine ansatte før utbetaling. Denne kontrollen har hittil vært utført av sentral lønnsansvarlig.

Økonomireglement

Det jobbes med å utarbeide et økonomireglement som er i tråd med ny lov. Økonomireglementet er planlagt fremlagt mot slutten av året.

Utbetaling bank

Vi har gjennomført kontroll av arbeidsdelingen som gjennomføres som erstatning for manglende dobbel godkjenning i bank. Dette skjer ved at hver remittering kontrolleres og signeres av to personer. Vi vurderer at kontrollen er tilfredsstillende implementert og at den er formet slik at den reduserer risikoen knyttet til ugyldige utbetalinger fra bank.

Saksframlegg

Saksnr: 2022/102-4
Saksbehandlar: Helge Inge Johansen

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Tysnes kommune, Kontrollutvalet	25/22	24.11.2022

Gjennomgang av møteprotokollar frå andre politiske utval

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar møteprotokollane som går fram av saksutgreiinga til orientering

Samandrag

Gjennomgang av møteprotokollar frå andre politiske utval er nyttig. Då kan utvalet halde seg orientert om kva som skjer i kommunen og andre politiske utval. Det vert tilrådd at kontrollutvalet tar ein gjennomgang av desse.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Gjennomgang av møteprotokollar frå politiske organ vert sett på saklista til kontrollutvalet til kvart møte. Møteprotokollane kan lastast ned frå Tysnes kommune si heimeside. Protokollane gjev primært informasjon om dei sakene som har vore til politisk handsaming. Kontrollutvalet kan be om nærare informasjon om enkeltsaker og drøfte ulike problemstillingar som ein finn av særleg interesse.

Kontrollutvalet har gjort vedtak om at ansvar for gjennomgang av møteprotokollar skal fordelast slik:

Politisk organ:	Kontrollutvalsmedlem:
Kommunestyret	Sigvard M. Madsen
Formannskapet	Lars Heine Kåsa
Tenesteutvalet	Kåre Haugland
Utval for landbruk og teknisk	Britt Ersvær

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse til å handsame sak om gjennomgang av møteprotokollar, jf. Kommuneleven § 23-2.

Vurderingar og verknader

Til dette møtet er det desse møteprotokollane som kan vera aktuell for gjennomgang:

- Kommunestyret - ingen -
- Formannskapet 27.10 og 10.11
- Tenesteutvalet 27.10
- Utval for landbruk og teknisk 20.10

Konklusjon

Dersom det ikkje kjem fram noko spesielt i gjennomgang av protokollane, blir det tilrådd at kontrollutvalet tar møteprotokollane som går frem av saksutgreiinga over til orientering.

Saksframlegg

Saksnr: 2022/95-4
Saksbehandlar: Helge Inge Johansen

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Tysnes kommune, Kontrollutvalet	26/22	24.11.2022

Eventuelt

Forslag til vedtak

Saka vert lagt fram utan forslag til vedtak.

Samandrag

Det vert lagt opp til å ha eventuelt på saklista for å ivareta det enkelte medlem i utvalet si mogelegheit til sjølv å ta opp saker eller for å gje utvalet mogelegheit til å gjere vedtak i saker som ikkje er på saklista.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Vedtak i kontrollutvalet 09.03.2020 i PS 9/20 der utvalet vedtok å ha eventuelt som sak i kvart møte.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse i denne saka, jf. kommunelova § 11-3 og § 23-2.

Vurderingar og verknader

Dersom det blir tatt opp saker som krev nærare undersøkingar, eller innhenting av fleire opplysningar, før ein kan konkludere med at det er ei sak for kontrollutvalet, bør utvalet be sekretariatet førebu sak om dette til neste møte.

Konklusjon

Føremålet med saka er å gje opning for å få nærare undersøkingar av saker som kontrollutvalet ynskjer å få utgreidd til neste møte, eventuelt til eit seinare møte i utvalet. Saka kan utover dette nyttast til å be om orienteringar frå rådmannen eller andre i eit seinare møte.

Fra: Helge Inge Johansen[Helge.Inge.Johansen@vlfk.no]
Sendt: 15.11.2022 10:04:29
Til: Helge Inge Johansen[Helge.Inge.Johansen@vlfk.no]
Tittel: VS: FKT -info Oktober 2022

Fra: Helge Inge Johansen <Helge.Inge.Johansen@vlfk.no>
Sendt: tirsdag 15. november 2022 10:01
Til: Helge Inge Johansen <Helge.Inge.Johansen@vlfk.no>
Emne: FKT -info Oktober 2022

Med helsing

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Sekretariat for kontrollutvalet

Tlf: 402 03 664
www.vlfk.no

Eg gjer merksam på at dette ikkje er ei privat e-postadresse; både inngåande og utgåande e-post vert vurdert for ev. journalføring i vårt sak- og arkivsystem.

Fra: Forum for kontroll og tilsyn[fkt@fkt.no]
Sendt: 28.10.2022 14:12:42
Til: Einar Kåre Ulla[Einar.Kare.Ulla@vlfk.no]
Tittel: Nytt fra FKT

Forum for
kontroll og tilsyn

FKT-rapport: Kartlegging av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap

Undersøkelsen omfatter bestilte og gjennomførte undersøkelser etter ikrafttreddelsen av ny kommunelov høsten 2019 og frem til 1.august 2022.

RAPPORT

En kartlegging av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap i perioden 2020-2022

© Forum for kontroll og tilsyn 2022

[Les mer om rapporten](#)

Høringssvar fra FKT til endringer i kommuneloven

FKT har gitt høringssvar til forslag til endringer i kommuneloven. Vi har gitt kommentarer til kap. 11 om møte-, tale- og forslagsrett i folkevalgte organer, kap.15 om navn på interkommunale samarbeid, kap. 16 om varsling til kontrollutvalget om møter.

Høringssvar kommuneloven

Nye forskrifter og rundskriv fra KDD

Gjelder gjennomføring av deling av Viken fk. Troms og Finnmark fk., Vestfold og Telemark fk. og Ålesund kommune

Forskrifter og rundskriv

Varslingsdagen 2022, 24. november

På vegne av BI-professor Stig Berge Matthiesen og advokat Birthe Maria Eriksen, og med støtte fra Fritt Ord, inviterer ADI Advokater til Varslingsdagen 2022 i Bergen.

[Omtale og påmelding](#)

Fagkonferansen 2023

I 2023 arrangeres fagkonferansen i Trondheim 31.mai-1.juni. Sett av datoene allerede nå!

[Mer om programmet](#)

Bernt svarer: Kan forfall til et fysisk møte erstattes med deltakelse på Teams?

For at fjernmøte skal kunne benyttes, må organets leder bestemme i innkallingen til det enkelte møte at fjernmøte skal benyttes.

[**Les mer om uttalelsen**](#)

God helg!

Copyright © 2022 Forum for kontroll og tilsyn, All rights reserved.

Du mottar e-post fra Forum for kontroll og tilsyn fordi du har meldt deg på vårt nyhetsbrev.

Vår epostadresse:

Forum for kontroll og tilsyn
Kristian Augusts Gate 14
Oslo, Oslo 0164
Norway

[Add us to your address book](#)

Vil du endre hvordan du mottar nyhetsbrev fra oss?

Du kan [oppdatere dine innstillinger](#) eller [melde deg av vårt nyhetsbrev](#)

Det er opna for påmelding til NKRF sin kontrollutvalgskonferanse på denne lenkja:

<https://www.nkrf.no/kurs/nkrfs-kontrollutvalgskonferanse-2023>

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2023

Tilbake til kursoversikten

Nøkkelfinfo

Fra/til	1.2–2.2
Påmeldingsfrist	15.12
Pris	Fastsettes senere
Sted	Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen
Varighet	1.2.: 10.00 - 17.00 2.2.: 09.00 - 13.00

Vi har igjen gleden av å invitere til NKRFs årlige Kontrollutvalgskonferanse 1. - 2. februar 2023 og endelig igjen som en **fysisk** samling i The Qube på Gardermoen.

Fra den første konferansen i 2005 med ca. 300 deltakere har dette årlige arrangementet vokst betydelig og etablert seg som det viktigste og største treffpunktet for kontrollutvalgene i kommunal sektor. I 2021 og 2022 samlet konferansen rundt 400 deltakere *digitalt*. Deltakerrekorden er fra 2020 med ca. 800 deltakere på Gardermoen.

Målgruppe

Ledere og medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, revisorer, ordførere, kommunedirektører og ellers alle med interesse for kontroll, revisjon og tilsyn i kommunal sektor.

Program

Arbeidet med programmet pågår fortsatt, men mye er klart og mange interessante temaer og innledere er bekreftet.

Håkon Haugsbø er engasjert som møteleder for hele konferansen.

I første programpost stiller vi følgende spørsmål:

- ***En åpen opplyst samtale – en forutsetning for et velfungerende lokaldemokrati?***

Ytringsfrihetskommisjonens leder, **Kjersti Løken Stavrum**, vil med utgangspunkt i dette spørsmålet snakke om kommisjonens utredning: [NOU 2022: 9 En åpen og opplyst offentlig samtale](#). Kommisjonen har med utgangspunkt i Grunnloven § 100 utredet de sosiale, teknologiske, juridiske og økonomiske rammene for ytringsfrihet i dagens samfunn. Utrekningen er nå på en bred [høring](#) med frist 16. januar 2023.

Det er kommunestyre- og fylkestingsvalg høsten 2023, og det gjør kommisjonens utredning enda mer interessant og aktuell. Har vi en åpen og opplyst samtale i dag – og er debattklimaet slik at det bidrar til et levende lokaldemokrati? Hvordan står det til med rekruttering til kandidater til folkevalgte verv? er spørsmål vi søker å belyse i denne programposten, hvor vi også får høre fra spesialrådgiver i KS, **Lise Spikkeland**, og ellers planlegger vi å ha innledninger fra representanter for kommunesektoren.

Vi følger opp temaet fra første programpost med en annen av Ytringsfrihetskommisjonens problemstillinger:

- ***Tilgang på informasjon – en forutsetning for en åpen og opplyst offentlig samtale***

I denne bolken vil du blant annet møte leder av Pressens offentlighetsutvalg, **Tron Strand**, som vil belyse hvordan det egentlig står til med åpenheten i norske kommuner. Hvordan står det til med tilgangen på informasjon/åpenheten i kommune-Norge? Og vil mer åpenhet automatisk føre til mer demokrati? Pressens offentlighetsutvalg utarbeider i samarbeid med Kommunal Rapport, et [Åpenhetsbarometer](#).

I tillegg har KS fått en [utredning](#) fra Advokatfirmaet Lund & co DA om et eventuelt åpenhetsregister for norske kommuner (ofte omtalt som "lobbyregister"). Hva betyr egentlig det? Partner og advokat i Lund, **Silje Aga Rogan**, vil presentere utredningen og drøfte hvorvidt vi trenger et åpenhetsregister.

Dette temaet avsluttes med en samtale med innleiderne samt lederen for den liberale tankesmien Civita, **Kristin Clemet**.

Neste tema blir barnevern:

- **Barnevernsløftet – hva er det?**

Vi hører stadig historier fra barnevernet. I tillegg er barnevern ofte et tema når kontrollutvalgene skal bestille forvaltningsrevisjoner fra revisjonen. Hva innebærer egentlig den nye barnevernsreformen og hva er barnevernsløftet? Vi får også konkrete eksempler på hvordan man har jobbet med dette temaet i en kommune. I tillegg til innledning fra en kommune vil seniorrådgiver i KS Innlandet, **Martin Skramstad**, bidra under dette temaet.

Dag 1 avsluttes med en samtale med riksrevisor **Karl Eirik Schjøtt-Pedersen**. Her får vi høre om hva han legger vekt på – og hvilke konsekvenser kan dette få for kommunal kontroll.

Dag 2 åpner med spørsmålet:

- **Hvem leverer til kommunen?**

[Nasjonalt tverretatlig etterretnings- og analysesenter \(NTEAS\)](#) har kartlagt 43 887 leverandører til det offentlige med leveranser på over 500 000 kroner i perioden 2015–2020. Kartleggingen viser at straffede leverandører og leverandører med reaksjoner utgjør 5 prosent av det totale antallet leverandører. Kan vi leve med dette – og hva skal vi gjøre for å rette dette opp?

Analytikerne **Silje Ingjer** og **Emil Westli** fra NTEAS vil legge fram resultatene. Og advokat **Arnhold Dordi Gjønnnes** i NHO, som representerer leverandører til offentlig sektor, vil komme med sine kommentarer.

Neste tema blir:

- **Cybersikkerhet i norske kommuner – politikernes ansvar**

Vi hører stadig vekk om datainnbrudd i kommuner, staten og private bedrifter. Er vi maktesløse – eller kan vi med enkle grep sikre oss bedre? Hva bør kontrollutvalget spørre seg om når det gjelder egen kommune? Daglig leder **Bjørn T. Tveiten** i [Kommune-CSIRT](#) (Nasjonalt senter for informasjonssikkerhet i kommunesektoren) vil komme med fakta og gode råd. Vi skal også få eksempel fra en kommune som har tatt grep.

Denne kommunestyreperioden går mot slutten, og vi avslutter konferansen med:

- **Arven fra et kontrollutvalg til det neste**

Det har vært en spesiell periode med nedstengning og mange digitale møter. Men vi har lært mye. Til høsten skal det velges nye kontrollutvalg i kommunene. Hvilke erfaringer kan vi ta med oss videre? Vi legger opp til erfaringsutveksling fra erfarne kontrollutvalgsleder(e) og representanter fra sekretariat og revisjon. Foreløpig er **Tage Pettersen** (H), leder av kontrollutvalget i Moss, og **Ragnhild Aashaug**, rådgiver i Kontrollutvalg Fjell IKS, bekreftet som innledere.

[Det tas forbehold om endringer i programmet. Sist oppdatert: 26. oktober]

Etterutdanning:

- 11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning